

Số: 01/2025/QĐST-DS

Nghi Xuân, ngày 25 tháng 02 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN NGHI XUÂN, TỈNH HÀ TĨNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Nữ Ngọc Diệp

Thư ký phiên họp: Bà Phan Thị Ngọc Bích – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh tham gia phiên họp: Bà Phan Thị Huy Linh - Kiểm sát viên.

Ngày 25 tháng 02 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Nghi Xuân mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 01/2025/TLST-VDS ngày 15 tháng 01 năm 2025 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 01/2025/QĐST-DS ngày 18 tháng 02 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Đặng Thị Ch, sinh năm 1952; địa chỉ: Tổ dân phố Hòa A, thị trấn Tiên Điền, huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh, vắng mặt, có văn bản đề nghị giải quyết vắng mặt;

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, đều vắng mặt:*

+ Anh Nguyễn Văn A, sinh ngày: 18/7/1990;

+ Anh Nguyễn Thành V, sinh năm 1986;

Cùng địa chỉ: Tổ dân phố Hòa A, thị trấn Tiên Điền, huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh, (anh Nguyễn Thành V có văn bản đề nghị giải quyết vắng mặt);

+ Chị Nguyễn Thị Y, sinh năm 1988; địa chỉ: phòng A tòa A, chung cư Kim Trường Thi, số 58, đường Võ Thị Sáu, khối 12, phường Trường Thi, thành phố Vinh, tỉnh Nghệ An, có văn bản đề nghị giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 15/01/2025 cũng như tại bản tự khai bà Đặng Thị Ch trình bày:

Bà Đặng Thị Ch và chồng là ông Nguyễn Xuân C (chết năm 2024) kết hôn và sinh được 03 người con là anh Nguyễn Thành V (sinh năm 1986), chị Nguyễn Thị Y (sinh năm 1988) và anh Nguyễn Văn A (sinh năm 1990). Từ khi mới sinh, anh Nguyễn Văn A có cân nặng 2kg và được 5 ngày thì bị sốt cao, bỏ bú, miệng bị phong rộp nốt trắng, ăn ít, sức khỏe yếu dần đến năm 08 tuổi thì nằm một chỗ cho đến nay. Anh Nguyễn Văn A có biểu hiện ngu nhiều, không biết đói, không nói được, thường lên cơn co giật lúc nửa đêm, việc sinh hoạt hằng ngày như tắm, rửa, ăn uống, vệ sinh, thay quần áo... đều do bà C thực hiện. Gia đình đã đưa đi chữa trị nhiều nơi nhưng bệnh tình không thuyên giảm. Anh Nguyễn Văn A phải sống phụ thuộc hoàn toàn vào gia đình và được hưởng trợ cấp thuộc đối tượng bảo trợ xã hội. Bà Đặng Thị Ch đã có đơn và hồ sơ đề nghị giám định pháp y tâm thần đối với anh Nguyễn Văn A. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 49/KLGĐYC ngày 08/11/2024 của Phân viện Pháp y Tâm thần Bắc Miền Trung khẳng định: “Tại thời điểm giám định (hiện tại) anh Nguyễn Văn A bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần trầm trọng, kèm theo động kinh cơn lớn. Theo Phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10, năm 1992 (ICD10), có mã bệnh là: g40.6/F73”; tại thời điểm đã nêu, anh Nguyễn Văn A mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi”.

Để đảm bảo quyền, lợi ích của anh Nguyễn Văn A cũng như người thân thích, bà Đặng Thị Ch yêu cầu Toà án tuyên bố anh Nguyễn Văn A mất năng lực hành vi dân sự và cử bà Ch làm người giám hộ cho anh A theo quy định của pháp luật.

Tại Bản tự khai, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan – anh Nguyễn Thành V, chị Nguyễn Thị Y xác nhận nội dung yêu cầu của bà Đặng Thị Ch là đúng sự thật. Đề nghị Toà án tuyên bố anh Nguyễn Văn A mất năng lực hành vi dân sự và đồng ý việc bà Đặng Thị Ch làm người giám hộ cho anh Nguyễn Văn A đồng thời đề nghị giải quyết vắng mặt người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan.

Trạm Y tế thị trấn Tiên Điền, huyện Nghi Xuân, hàng xóm, đại diện Tổ dân phố Hoà An, thị trấn Tiên Điền đều có văn bản xác nhận sự việc của anh Nguyễn Văn A đúng như nội dung bà Đặng Thị Ch trình bày.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh sau khi nhận xét việc chấp hành pháp luật của Thẩm phán, Thư ký và các đương sự đã phân tích nội dung việc Dân sự và đề nghị Tòa án: Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 361, 369, 370, 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22, 51, 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự: Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Đặng Thị Ch, tuyên bố anh Nguyễn Văn A mất năng lực hành vi dân sự, bà Đặng Thị Ch là người giám hộ đương nhiên của anh Nguyễn Văn A.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh nhận định:

[1] Về tố tụng:

[1.1] Về thẩm quyền giải quyết: Theo Xác nhận thông tin về cư trú của Công an thị trấn Tiên Điền, huyện Nghi Xuân thì anh Nguyễn Văn A hiện đang cư trú tại tổ dân phố Hoà An, thị trấn Tiên Điền, huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh nên yêu cầu “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” của bà Đặng Thị Ch đối với anh Nguyễn Văn A thuộc thẩm quyền của Tòa án nhân dân huyện Nghi Xuân theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[1.2] Về quyền yêu cầu: Bà Đặng Thị Ch là mẹ đẻ của anh Nguyễn Văn A nên bà Ch được xác định là người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền yêu cầu theo quy định tại khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[1.3] Tại phiên họp, người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có đơn xin giải quyết vắng mặt nên phiên họp được tiến hành theo quy định tại khoản 2, khoản 3 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2]. Về nội dung yêu cầu:

[2.1] Anh Nguyễn Văn A bị bệnh từ nhỏ, đến năm 08 tuổi nằm một chỗ, được cha mẹ chăm sóc, nuôi dưỡng và đưa đi chữa trị nhiều nơi nhưng không có kết quả. Hiện nay, anh An không nói được, việc di chuyển phải có người hỗ trợ, thường lên cơn co giật lúc nửa đêm, sinh hoạt, vệ sinh hằng ngày phụ thuộc vào mẹ.

[2.2] Theo xác nhận của Trạm y tế thị trấn Tiên Điền, huyện Nghi Xuân thì anh Nguyễn Văn A đang được hưởng chế độ bảo trợ xã hội của Ủy ban nhân dân huyện Nghi Xuân đối với đối tượng: Người khuyết tật: Vận động, nghe nói, nhìn, thần kinh, trí tuệ; mức độ khuyết tật: Đặc biệt nặng. Tuy nhiên, anh A không điều trị bệnh tại Trạm Y tế thị trấn Tiên Điền và không được cấp phát thuốc điều trị bệnh.

[2.3] Theo xác nhận của Tổ trưởng tổ dân phố Hoà An, thị trấn Tiên Điền, huyện Nghi Xuân và hàng xóm sống bên cạnh bà Ch thì anh A bị bệnh từ nhỏ, không biết nói, ngủ nhiều, không biết xấu hổ, sinh hoạt hàng ngày không tự thực hiện mà phụ thuộc vào bà Ch.

[2.4] Gia đình đã đưa anh A đi khám, điều trị và giám định pháp y tâm thần tại Phân viện Pháp y tâm thần Bắc Miền trung. Tại Kết luận giám định pháp

y tâm thần theo yêu cầu số 49/KLGĐYC ngày 08/11/2024 của Phân viện pháp y tâm thần Bắc Miền Trung có nội dung: “Tại thời điểm giám định (hiện tại) anh Nguyễn Văn A bị bệnh: Châm phát triển tâm thần trầm trọng, kèm theo động kinh cơn lớn. Theo Phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10, năm 1992 (ICD10), có mã bệnh là: g40.6/F73”; tại thời điểm đã nêu, anh Nguyễn Văn A mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi”.

[2.5] Tài liệu có tại hồ sơ việc dân sự thể hiện, anh Nguyễn Văn A đang được hưởng chế độ bảo trợ xã hội theo Quyết định số 1256/QĐ-UBND ngày 30/8/2024 của Ủy ban nhân dân huyện Nghi Xuân (đối tượng: Tàn tật nặng không có khả năng lao động).

[2.6] Như vậy, có đủ căn cứ để xác định anh Nguyễn Văn A là người mất năng lực hành vi dân sự đúng như nội dung bà Đặng Thị Ch yêu cầu.

[2.7] Anh Nguyễn Văn A có cha là ông Nguyễn Xuân C (đã chết) và mẹ là bà Đặng Thị Ch; có anh trai là Nguyễn Thành V, chị gái là Nguyễn Thị Y. Căn cứ khoản 3 Điều 53 Bộ luật Dân sự thì người giám hộ đương nhiên của anh Nguyễn Văn A là bà Đặng Thị Ch. Anh V, chị Y có văn bản thống nhất, không tranh chấp. Bà Đặng Thị Ch thực hiện quyền và nghĩa vụ của việc giám hộ cho anh Nguyễn Văn A theo quy định tại Điều 57, 58, 59 của Bộ luật Dân sự. Giám sát việc giám hộ được thực hiện theo Điều 51 Bộ luật Dân sự.

[3] Về lệ phí: Bà Đặng Thị Ch được miễn lệ phí theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, 361, 369, 370, 371, 372, 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22, 46, điểm c khoản 1 Điều 47, 48, 49, 51, khoản 3 Điều 53, 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự:

1. Chấp nhận đơn yêu cầu: “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” của bà Đặng Thị Ch đối với anh Nguyễn Văn A, sinh ngày: 18/7/1990, nơi cư trú: Tổ dân phố Hòa A, thị trấn Tiên Điền, huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh.

2. Tuyên bố: Anh Nguyễn Văn A, sinh ngày: 18/7/1990, nơi cư trú: Tổ dân phố Hòa A, thị trấn Tiên Điền, huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh mất năng lực hành vi dân sự.

3. Bà Đặng Thị Ch, sinh năm 1952; địa chỉ: Tổ dân phố Hòa A, thị trấn Tiên Điền, huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh là người giám hộ đương nhiên của anh Nguyễn Văn A. Bà Đặng Thị Ch thực hiện quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58, 59 của Bộ luật Dân sự cho đến khi có sự thay đổi khác. Giám sát việc giám hộ được thực hiện theo Điều 51 Bộ luật Dân sự.

3. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Căn cứ Điều 149 Bộ luật Tố tụng dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày

30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án: Bà Đặng Thị Ch được miễn lệ phí việc dân sự sơ thẩm.

4. Quyền kháng cáo: Căn cứ Điều 371, Điều 372 Bộ luật Tố tụng dân sự: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết.

Nơi nhận:

- TA tỉnh Hà Tĩnh;
- VKSND huyện Nghi Xuân;
- CCTHA huyện Nghi Xuân;
- UBND TT Tiên Điền, NX, HT;
- Đường sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP
(đã ký đóng dấu)

Lê Nữ Ngọc Diệp